

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2768/17-A

Název	Akademické gymnázium, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Štěpánská 22
Sídlo	Štěpánská 22, 110 00 Praha 1 - Nové Město
E-mail	agstepanska@agstepanska.cz
IČ	70872503
Identifikátor	600004708
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Milan Štěrba
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Štěpánská 22, 110 00 Praha 1 - Nové Město
Termín inspekční činnosti	6. 12. 2017 – 8. 12. 2017 a 11. 12. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Akademické gymnázium, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Štěpánská 22 (dále „škola“ nebo „gymnázium“) sídlí v centru hlavního města a je nejstarším gymnáziem v České republice.

Poskytuje všeobecné vzdělávání ve čtyřleté denní formě podle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“).

Škola si dlouhodobě udržuje stabilní počet žáků a tříd. K 30. 9. 2017 se zde vzdělávalo ve 14 třídách 409 žáků. Nejvyšší povolený počet žáků byl využit na 91 %.

Gymnázium je fakultní školou Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) systematicky naplňuje reálnou koncepci rozvoje školy, která vychází z požadavků gymnaziálního vzdělávání a navazuje na dlouholetou tradici školy. Základním nástrojem pro uskutečnění koncepčních záměrů je ŠVP. Promyšlené rozvržení disponibilních hodin do výuky většiny vzdělávacích oblastí a široké spektrum jednoletých i dvouletých volitelných předmětů podporuje profil absolventa, přípravu žáků na maturitní zkoušku a studium na vysoké škole.

K realizaci vzdělávací nabídky a k podpoře nadaných žáků je efektivně využívána spolupráce s partnerskými zahraničními školami (Německo, Francie, Itálie, USA, Španělsko, Andorra, Finsko), vysokými školami (např. PřF UK, Ústav řeckých a latinských studií FF UK) i jazykovými instituty (např. Institut français, Goethe Institut). Přínosná je součinnost se Společností Akademického gymnázia, která účinně pomáhá při propagaci a rozvoji školy po stránce ekonomické, kulturní i společenské. Zapojováním absolventů, žáků i rodičů do akcí školy se daří podporovat sounáležitost se školou. Konstruktivní vztahy udržuje vedení školy i se zřizovatelem, který se významně podílí na zlepšování materiálních podmínek školy. Žáci mají možnost předkládat své návrhy či připomínky prostřednictvím Studentského parlamentu.

Uplatňovaný systém řízení využívá k zajištění plynulého chodu gymnázia delegování kompetencí na zástupce, předsedy předmětových komisí, výchovného poradce, školní psychologku, metodika prevence. Učitelům jsou vytvořeny podmínky pro participaci na fungování školy v rámci činnosti předmětových komisí a prostřednictvím pedagogické rady. Pedagogové efektivně spolupracují v oblasti organizačního zajištění výchovně vzdělávacího procesu (např. organizace soutěží a exkurzí, zahraničních zájezdů, příprava maturitních zkoušek, materiální zabezpečení výuky), v menší míře však v oblasti pojetí výuky jednotlivých předmětů (např. vyhodnocování účinnosti jednotlivých metod a forem práce, strategií vedoucích k dosahování cílů stanovených v ŠVP, stanovení a dodržování jednotných hodnotících kritérií a transparentností hodnocení výsledků vzdělávání).

Kontrolní činnost je prováděna v průběhu celého školního roku, avšak efektivita hodnocení průběhu výuky je malá. Nízká četnost (ve sledovaném období vedení školy realizovalo hospitační činnost pouze na podnět či u začínajících učitelů) a malá účinnost hospitační činnosti (ve většině případů nevyúsťuje v konkrétní doporučení ke zlepšení výchovně vzdělávacího procesu) neposkytuje vedení školy dostatečnou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání. Scházející cílené metodické vedení pedagogů se odráží v rozdílné úrovni vyučovacích hodin (viz průběh vzdělávání).

Jednu z priorit koncepční personální práce ředitele představuje postupná generační obměna pedagogického sboru (přibližně 20 % učitelů dosahuje důchodového věku). Kontinuitnost vzdělávání zajišťuje převážně stabilizovaný pedagogický sbor 43 pracovníků (z toho 3 rodilí mluvčí). Podmínky odborné kvalifikace splňovalo k termínu inspekční činnosti 98 % vyučujících (jeden nekvalifikovaný učitel si doplňoval potřebnou odbornou způsobilost studiem). Výběru nově nastupujících pedagogů (ve školním roce 2017/2018 9 %) věnuje vedení školy patřičnou pozornost (ukázková hodina, přidělení uvádějího učitele, hospitace). Ze zjištění inspekčního týmu ale vyplynulo, že jejich podpora je zaměřena zejména na oblast organizace a odborné úrovně vzdělávání, v menší míře na metodickou a didaktickou pomoc při vedení výuky (např. pojetí výuky předmětu, kritéria hodnocení). Někteří zkušenější učitelé si udržují jistou míru profesní autonomie, což se projevuje menší vzájemnou zpětnou vazbou (např. sdílení výukových materiálů, oborové hospitace).

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVVP“) vychází z potřeb školy (příprava na společnou část maturitní zkoušky) a podporuje profesní růst pedagogů (cizí jazyky, přírodovědné a společenskovední předměty). Výuku některých předmětů pozitivně obohacuje erudice vyučujících (např. tvorba učebních textů v cizích jazycích) a jejich reciproční spolupráce s vysokými školami (přednášky v rámci Akademie mládeže, vedení pedagogické praxe studentů vysokých škol).

Materiální a finanční podmínky umožňují realizaci ŠVP na výborné úrovni. Vícezdrojové financování je vhodně doplňováno získáváním dalších finančních prostředků managementem školy (např. granty, rozvojové programy MŠMT, doplňková činnost, finanční podpora Společnosti Akademického gymnázia). Uskutečněné rekonstrukce a úpravy (např. rekonstrukce oken v 1. patře, podlah v učebnách a kabinetech, výměna topných těles, vybudování kulturně – společenského atria) v posledních letech přispěly k dalšímu rozvoji školy. K efektivitě vzdělávání přispívají velmi dobře vybavené odborné i kmenové učebny. Výuka je podporována účelným využíváním informačních a komunikačních technologií včetně didaktických pomůcek. Bezdrátové připojení k internetu prostřednictvím wi-fi sítě ve všech prostorách školy usnadňuje přístup k potřebným informacím jak pedagogům, tak žákům školy. Kvalitní zázemí pro žáky poskytuje knihovna s obsáhlým knižním fondem zaměřeným na odbornou literaturu i beletrii. Počítačová videostřižna umožňuje vytvářet DVD prezentace ze školních akcí a činností. Výborné podmínky (dvě tělocvičny, posilovna, venkovní hřiště s umělým povrchem) má škola i pro výuku tělesné výchovy a dalších sportovních aktivit. Vzdělávání se uskutečňuje v kultivovaném prostředí, estetický dojem interiéru umocňuje výtvarná výzdoba (práce žáků). Budova má bezbariérový přístup (poslední úpravy budou dokončeny do konce kalendářního roku), k lepšímu zajištění bezpečnosti žáků napomáhá kamerový systém monitorující okolí vchodu do budovy a celodenní služba vrátného.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Převážná část sledovaných hodin vykazovala očekávanou úroveň, v menší míře pak výbornou úroveň či úroveň vyžadující zlepšení. Průběh vzdělávání v jednotlivých vyučovacích předmětech byl ovlivněn různou mírou pedagogických zkušeností a stupněm odbornosti vyučujících. Zvolené metody a formy výuky většinou odpovídaly charakteru probíraného učiva, vzdělávacím potřebám žáků i jejich studijním předpokladům. Společným rysem většiny sledovaných hodin byl uplatňovaný respektující přístup pedagogů a ukázněnost žáků, vzdělávání probíhalo v pozitivní pracovní atmosféře. Ve většině předmětů bylo ze stanovených cílů a z celkové náročnosti vyučujících patrné

zaměřením na výkon žáků. Vyučující zpravidla probírali učivo v souvislostech, efektivně využívali mezipředmětové přesahy, regionální vazby a propojovali teoretické poznatky s praktickými příklady. Názornost a přehlednost probírané látky podpořili uvážlivým zařazením didaktické techniky a učebních pomůcek. Vhodně kombinovaná frontální výuka s metodicky dobře vedeným řízeným rozhovorem, samostatnou či skupinovou prací vytvářela dostatečný prostor pro praktické procvičování získaných poznatků při řešení úloh, prezentaci vědomostí a znalostí a vyjádření vlastního názoru k probíranému tématu. Vyučující při výuce poskytovali žákům pomoc při řešení úkolů, reagovali na individuální chyby a analyzovali je. Praktická cvičení zdařile umožnila žákům upevnit si již získané znalosti a rozvíjet dovednosti. Žáci byli vedeni k používání správné odborné terminologie, k vyvozování vzájemných souvislostí mezi chemickými či fyzikálními ději, k samostatnému a logickému myšlení a dodržování správných pracovních postupů a zákonitostí. Učitelé přistupovali k žákům diferencovaně (např. možnost sestavit obvod samostatně, případně společně dle dílčích pokynů vyučujícího), v průběhu hodiny jim poskytovali účinnou individuální podporu. Někteří žáci prokázali na velmi dobré úrovni schopnost zpracovávat a vyhodnocovat výsledky vlastní práce s využitím informačních a komunikačních technologií.

Negativem části sledovaných hodin byla výuka založená na dominantním výkladu učitele přetíženém faktografií, která vedla k pasivitě větší části žáků. Předávání hotových znalostí potlačovalo rozvoj jejich osobnosti. Scházelo efektivní použití učebnice jako informačního zdroje pro samostatné vyhledávání a vyhodnocení získaných informací. V některých vyučovacích hodinách učitelé nevyužili prezentace k přiblížení a ilustrování probíraného učiva, vhodně nepromysleli s mezipředmětovými vztahy, žáci nebyli vedeni ke kritickému myšlení a chápání probíraného učiva v širších souvislostech. Vyučující v menší míře vytvářeli prostor pro souvislejší vyjádření žáků (debata, argumentace, formulování názorů) a v případě samostatných vystoupení (referát) věnovali jen malou pozornost úrovni jejich mluveného projevu. Dostatečně nebyla využita možnost zapojení žáků do shrnutí a vyhodnocení stanoveného vzdělávacího cíle v závěru vyučovací jednotky nebo posouzení výkonu spolužáků podle předem vymezených kritérií (vlastní prezentace). Učitelé mnohdy podcenili formativní hodnocení jako prostředek pro motivaci, ojedinele nebyla žákům poskytnuta kvalitní zpětná vazba o míře dosažených znalostí.

K naplňování obsahu učiva ŠVP, všestrannému rozvoji osobnosti žáka a k utváření demokratických hodnot žáků účinně přispívají promyšleně volené školní aktivity (např. Den Evropského parlamentu mládeže, Soudci do škol, Bankéři do škol, studentské parlamentní a prezidentské volby, návštěvy divadelních představení, kulturních akcí, besedy, tematické výstavy, zájezdy) i mimoškolní činnosti (např. DIVAG – školní amatérský divadelní soubor, Pěvecký sbor Akademického gymnázia, ŠMAG – vydávání školního časopisu).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje výběr z dostatečného množství uchazečů o studium. Škola vytváří standardní podmínky pro zvládnutí nároků gymnaziálního vzdělávání. Příchodem nového školního psychologa se ve školním roce 2017/2018 poradenský systém školy nově dotváří. Z inspekčních zjištění je zřejmé, že školní psycholog má jasnou představu o své činnosti, jež reflektuje potřeby žáků a školy (např. balintovské skupiny pro učitele). Podařilo se vytvořit atmosféru důvěry (individuální práce se žáky při osobních obtížích, řešení výukových obtíží, péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, konzultace pro zákonné zástupce i učitele). Škola poskytuje

podporu rovněž žákům talentovaným (např. sportovcům). Pomoc žákům s rizikem studijního neúspěchu je založena na individuálním přístupu pedagogických pracovníků (analyzovány příčiny selhávání a navrhována řešení vzniklých problémů, též zodpovědnost žáka). Pozornost je věnována adaptaci žáků prvního ročníku s přechodem na střední školu (nově vznikající třídní kolektivy, monitoring případných rizik, pomoc školního psychologa). Škola je nově zapojena do systému *nenech to být*, který bojuje proti šikaně a vyčleňování z kolektivu. Systém prevence sociálně patologických jevů vhodně využívá také charitativní akce a volnočasové aktivity, které škola nabízí (např. kroužky, sportovní kurzy, večer poezie, koncerty). Promítá se rovněž do vzdělávacích obsahů předmětů. Podchycené výchovné obtíže (pozdní příchody, nesprávný postup při omlouvání absencí, neomluvená absence) byly převážně řešeny jednáním se zákonnými zástupci a uplatňováním školního řádu. Důsledkem je ukládání kázeňských opatření, popř. hodnocení žáka sníženým stupněm z chování. Motivační prvek (udělování pochval) je využíván výrazně méně (např. ve školním roce 2016/2017 nebyla udělena žádná pochvala ředitele školy). Vyšší absence žáků a důsledné uplatňování pravidel školního řádu způsobují, že k 30. 6. má pouze kolem 92 % žáků uzavřenou klasifikaci.

Z rozhovoru s pedagogickými pracovníky vyplývá, že se škola zabývá výsledky vzdělávání žáků. Dokumentace však nedokládá, k jakým závěrům se dospělo (např. jednání pedagogické rady, jednání předmětových komisí) a jaká opatření pro další zlepšování výchovně vzdělávacího procesu byla přijata. Díky výrazné autonomii části učitelů a neurčitým pravidlům hodnocení v rámci školního řádu není nastaven jednotný postup, a tudíž vedení školy nemá jasné informace, jak se s výsledky vzdělávání konkrétně pracuje.

Škola využívá rozřazovací testování žáků prvních ročníků (matematika, anglický jazyk, další cizí jazyk). Z rozboru individuálních a celkových výsledků vzdělávání žáků prvních ročníků vyplývá jejich dobrá příprava ze základních škol v rámci anglického jazyka, horší průprava z matematiky, popř. fyziky (aplikace matematiky). Pro kompenzaci znalostí a dovedností z tohoto vyučovacího předmětu žáci využívají možnost nepovinného předmětu (praktická cvičení z matematiky), který škola nabízí. V matematice a anglickém jazyce je v jednotlivých ročnících využíváno také čtvrtletní testování. K maturitní zkoušce je připraveno maximum žáků, kteří ji následně úspěšně vykonají (ve sledovaném období neprospěli průměrně 3 žáci ročně). Výsledky maturitní zkoušky jsou v rámci čtyřletých gymnázií nadstandardní.

Individuálně jsou podporováni žáci s hlubším zájmem o obor. Vědomosti a dovednosti mohou žáci také rozvíjet ve sportovních soutěžích a předmětových olympiádách. Nejlepší reprezentují školu ve vyšších kolech soutěží včetně celostátních kol, v nichž jsou úspěšní. Škola se výborně zapojuje do středoškolské odborné činnosti (např. školní rok 2016/2017 krajské kolo 1. místo a celostátní kolo 5. místo v historii). Přibližně 30 % žáků ročně skládá mezinárodní jazykové certifikáty (anglický, francouzský jazyk). V rámci výuky cizích jazyků rozvíjejí žáci své znalosti a dovednosti nadstandardními aktivitami (např. Centrum pro talentovanou mládež, vzdělávací a dobrovolnická práce v cizojazyčných institutech, výběrové jazykové soustředění, jazykové kurzy).

Kariérní poradenství funguje standardně (poskytování informací o možnostech dalšího studia, nabídka testů profesní orientace). Škola sleduje uplatnění svých absolventů, žáci jsou úspěšní také při přijetí na zahraniční vysoké školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škola kontinuálně rozvíjí nastavenou koncepci gymnaziálního vzdělávání, systematicky podporuje nadání žáků a jejich zájem o daný obor. Udržuje a rozvíjí funkční partnerské vztahy účinně podporující kompetence žáků. Zlepšily se materiální a finanční podmínky vzdělávání. Kvalita realizovaného vzdělávání není v rámci i napříč jednotlivými předměty vyrovnaná. Škola si udržuje velmi dobré výsledky vzdělávání žáků.

Silné stránky

- materiálně technické podmínky pro realizaci ŠVP,
- rozvoj partnerských vztahů přínosných pro naplňování profilu absolventa,
- podpora všestranného rozvoje žáků, prosociálních vztahů žáků a posilování sounáležitosti se školou realizací školních a mimoškolních aktivit,
- účinná podpora nadaných a talentovaných žáků (např. jazykové certifikáty, středoškolská odborná činnost),
- kultivované prostředí školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nedostatečná efektivita hospitační činnosti,
- nejednoznačná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech,
- nižší míra aktivizace žáků a jejich nižší spolu podíl na výchovně vzdělávacím procesu v některých vyučovacích hodinách,
- menší prostor pro souvislejší vyjádření žáků ve výuce a malá pozornost věnovaná hodnocení úrovně jejich ústního projevu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zefektivnit vzájemnou spolupráci vyučujících jak v rámci předmětových komisí, tak i v rámci mezipředmětových vztahů (sdílení zkušeností, vyhodnocování průběhu a výsledků vzdělávání a navrhování opatření pro zlepšení stavu, např. selekce učiva, úprava metod a forem výuky, aktivizace žáků)
- zintenzivnit hospitační činnost a zaměřit při ní pozornost na využití vhodných organizačních forem a metod a aktivizujících činností, které budou přispívat k větší účasti žáků na vzdělávacím procesu, v návaznosti na hospitační činnost dávat pedagogům účinnou zpětnou vazbu,
- poskytovat efektivní metodickou podporu začínajícím a novým pedagogům a tím přispívat k rozvoji jejich pedagogických dovedností,
- sjednotit hodnotící kritéria a zajistit transparentnost hodnocení výsledků vzdělávání žáků,

- více podporovat tvořivé myšlení žáků, zařazovat problémové úlohy, kritické myšlení, samostatné vyhledávání informací a vytvářet prostor pro souvislé vyjadřování žáků a prezentaci zadaných úkolů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Akademické gymnázium, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Štěpánská 22, s účinností od 1. 9. 2014
2. Rozhodnutí MŠMT, č. j. MSMT-12125/2016-1, ve věci zápisu změny v údajích u právnické osoby Akademické gymnázium škola hlavního města Prahy, Praha 1, Štěpánská 22, ze dne 4. 4. 2016
3. Usnesení Rady hlavního města Prahy č. 1988 ze dne 15. 8. 2017 – povolení výjimky ze stanoveného počtu žáků ve třídách 1. ročníků
4. Potvrzení ve funkci ředitele školy č. j. MHMP 259482/2013, ze dne 11. 4. 2013 s účinností od 1. 8. 2013
5. Školní vzdělávací program, Akademické gymnázium, Štěpánská 22, Praha 1, platnost od 1. 9. 2009 včetně aktualizací
6. Výroční zprávy za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
7. Školní řád platný ve školním roce 2017/2018
8. Třídní knihy, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vedené k termínu inspekce
9. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2017/2018
10. Školní matrika vedená k termínu inspekce
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce
12. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vedené k termínu inspekce
13. Záписы z jednání předmětových komisí, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vedené k termínu inspekce
14. Portfolio školního poradenského pracoviště, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 vedené k termínu inspekce
15. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekce
16. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2016
17. Výkaz zisku a ztráty za 12/2016
18. Rozbor nákladů za období 12/2016
19. Přehled hospodaření za rok 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Šinská, školní inspektorka

Mgr. Hana Šinská v. r.

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová v. r.

Mgr. Petra Stoklasová, školní inspektorka

Mgr. Petra Stoklasová v. r.

Mgr. Marie Pšenícová, školní inspektorka

Mgr. Marie Pšenícová v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Bc. Šárka Snížková v. r.

V Praze 21. 12. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Milan Štěrba, ředitel školy

PaedDr. Milan Štěrba v. r.

V Praze 21. 12. 2017